

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
НОРЛАТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ
От 12 ноябрь 2024 ел

КАРАР
№171

«Татарстан Республикасы
Зеленодольск муниципаль районының
«Норлат авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә
итү һәм эш иту тәртибе турында»
нигезләмәне раслау хакында.

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1
статьясын, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28
июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 35 статьясын һәм
Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Норлат авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 17 статьясын гамәлгә ашыру
максатларында, Норлат авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Норлат
авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә иту һәм эш
итү тәртибе турында» гы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Элеге каарны Интернет челтәренең Татарстан Республикасы хокукый
информация рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы
муниципаль берәмлекләре составындагы Зеленодольск муниципаль районы
информация сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), шулай ук Норлат авыл
жирлегенең мәгълүмат стендларында: Норлат авылы, Гагарин урамы, 46 йорт
(жирлек администрациясе бинасы), Норлат авылы, М. Фәйзуллин урамы, 17 йорт
(«Идел Аръягы»узәге бинасы) халыкка житкерергә.

3. Элеге каар рәсми рәвештә игълан ителгән мизгелдән үз көченә керә.

4. Аның үтәлешен контрольдә тотуны үзәмдә калдырам.

Норлат авыл жирлеге башлыгы, Совет рәисе

И. М. Саттаров

Норлат авыл жирлеге
Советының
2024 елның 12 ноябрендәге 171
номерлы каарына күшымта

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәгә мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында нигезләмә.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә:

- Россия Федерациясе Конституциясе,
- Россия Федерациясе Гражданлык Кодексы белән,
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба-131-ФЗ номерлы Закон),
 - «Күчмәсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законы белән,
 - «Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 21.12.2001 ел, № 178-ФЗ Федераль законы (алга таба-178-ФЗ номерлы Закон);
 - РФ Хөкүмәтенен «Дәүләт яки муниципаль мөлкәтне электрон рәвештә сатуны оештыру һәм уздыру турында» 2012 елның 27 августындагы 860 номерлы каары белән
 - башка федераль законнар белән,
 - Татарстан Республикасы Конституциясе белән,
 - «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән,
 - Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-авыл жирлеге Уставы) нигезендә эшләнгән.

1.2. Нигезләмә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәгә мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен (алга таба - нигезләмә), Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының мөлкәти мөнәсәбәтләр өлкәсендәге хокукларны һәм бурычларны гамәлгә ашыруда вәкаләтләрен билгели.

1.3. Әлеге Нигезләмә белән җайга салынмаган милек мөнәсәбәтләре, шул исәптән жирле бюджет акчалары, бюджеттан тыш фондлар, торак фонды, Жир һәм башка табигать ресурслары белән идарә итү һәм эш итү үзенчәлекләре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының норматив актлары (алга таба – Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары) белән җайга салына. жирлекләр).

1.4. Муниципаль милек белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең төп бурычлары булып:

1) муниципаль мәлкәт белән нәтижәле идарә иту нигезендә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты керемнәрен (алга таба – авыл жирлеге бюджеты) арттыру;

2) муниципаль мәлкәт структурасын оптимальләштерү;

3) Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге икътисадына инвестицияләр жәлеп иту өчен муниципаль мәлкәттән инструмент буларак файдалану;

4) муниципаль мәлкәттән файдалануның нәтижәлелеген арттыру.

1.5. Муниципаль мәлкәткә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә һәм андан читтә урнашкан, дәүләт милкен чикләү нәтижәсендә муниципаль берәмлеккә тапшырылган йә граждан законнарында билгеләнгән башка нигездә сатып алынган барлык объектлар керә.

1.6. Муниципаль мәлкәт Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге муниципаль казнасыннан (алга таба – авыл жирлеге казнасы) һәм оператив идарә хокукунда муниципаль учреждениеләргә беркетелгән мәлкәттән тора.

1.7. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге (алга таба – авыл жирлеге) милкендә булырга мөмкин:

1) районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл иту өчен билгеләнгән мәлкәт;

2) федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән очракларда жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мәлкәт, шулай ук 131-ФЗ номерлы Законның 15 статьясындагы 4 өлешендә каралган тәртиптә жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мәлкәт;

3) Зеленодольск муниципаль районаны Норлат авыл жирлеге Советы (алга таба – авыл жирлеге Советы) Жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары нигезендә авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының һәм авыл жирлеге жирле үзидарәсе вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләренең, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләренең эшчәнлеген тәэммин иту өчен билгеләнгән мәлкәт;

4) хәл иту хокуки федераль законнар белән жирле үзидарә органнарына бирелгән һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл иту өчен кирәклө мәлкәт;

5) 131-ФЗ номерлы законның 14 статьясындагы 3 һәм 4 өлешләре нигезендә

жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен билгеләнгән мөлкәт, шулай ук 131-ФЗ номерлы Законның 17 статьясындагы 1 һәм 11 өлешләре нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт.

1.8. Авыл жирлеге казнасын авыл жирлеге бюджеты акчалары һәм муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләргә беркетелмәгән башка муниципаль мөлкәт тәшкил итә.

Авыл жирлеге казнасы мөлкәте гамәлдәге законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә юридик һәм физик затларга хужалык карамагына, оператив идарәгә,arendaga, түләүсез файдалануга, ышанычлы идарәгә, залогка (ипотекага) тапшырылырга, читләштерелергә мөмкин.

Казна мөлкәте гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда авыл жирлеге йөкләмәләре буенча түләтү объекты булырга мөмкин.

2. Милекченең мөлкәткә карата хокукларын гамәлгә ашыру, муниципаль милектәге.

2.1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районның «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге үзенә караган мөлкәтнең милекчесе булып тора.

2.2. Авыл жирлеге муниципаль милке составына керүче мөлкәткә карата милекче хокукларын авыл жирлеге исеменнән авыл жирлеге уставында, әлеге Нигезләмәдә, әлеге органнарның статусын билгеләүче башка актларда билгеләнгәn компетенцияләре кысаларында авыл жирлеге жирле үзидарә органнары гамәлгә ашыра.

2.3. Авыл жирлеге жирле үзидарә органнары муниципаль мөлкәтне федераль законнар нигезендә физик һәм юридик затларга, Россия Федерациясе дәүләт хакимиите органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарына һәм башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына вакытлыча яисә дайми файдалануга тапшырырга, читләштерергә, башка алыш-бирешләр башкарырга хокуклы.

2.4. Авыл жирлеге Советы компетенциясенә керә:

- авыл жирлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен билгеләү;

- муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә, эшләрне башкаруга тарифлар билгеләү турында каарлар кабул итү тәртибен билгеләү, федераль законнарда каралган очраклардан тыш;

- план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) раслау.

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм авыл жирлегенең муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

2.5. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районнының «Норлат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы (алга таба-авыл жирлеге башлыгы) авыл жирлеге исеменнән:

- авыл жирлегенең муниципаль мөлкәт белән идарә итү өлкәсендәге сәясәтенең төп юнәлешләрен билгели;

- муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм аның белән эш итү буенча үз компетенциясе чикләрендә каарлар кабул итә;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм авыл жирлеге Уставы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2.6. Норлат авыл Башкарма комитетының (алга таба – Башкарма комитет) муниципаль милек белән идарә итү өлкәсендәге компетенциясенә авыл жирлеге территориясендә керә:

- авыл жирлеге муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итү, жирлек муниципаль милке объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итү

- муниципаль мөлкәт реестрларын, мөлкәтнең булуы һәм аннан файдалануы турындагы мәгълүматны алып бару;

милек хокукуы яисә аренда шартнамәсе төзү хокукуы булган торгларда сату очен тәкъдим ителә торган мөлкәт исемлекләрен раслау;

- «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына тәкъдим ителә торган мөлкәт исемлеген раслау;

- читләштерелергә тиеш булмаган мөлкәт исемлеген раслау;

- мөлкәтне арендага, милеккә, түләүсез файдалануга, даими (вакыты чикләнмәгән) файдалануга, оператив идарәгә, хужалык алыш баруга тапшыру турында каарлар кабул итү хокукуы һәм документлар әзерләү, файдалануның башка рәвешләре; 2.5. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районнының "Норлат авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге башлыгы (алга таба-авыл жирлеге башлыгы) авыл жирлеге исеменнән:

- авыл жирлегенең муниципаль мөлкәт белән идарә итү өлкәсендәге сәясәтенең төп юнәлешләрен билгели;

- муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм аның белән эш итү буенча үз компетенциясе чикләрендә каарлар кабул итә;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм авыл жирлеге Уставы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2.6. Норлат авыл Башкарма комитетының (алга таба – Башкарма комитет) муниципаль милек белән идарә итү өлкәсендәге компетенциясенә авыл жирлеге территориясендә керә::

- авыл жирлеге муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итү, жирлек муниципаль милке объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итү

- муниципаль мөлкәт реестрларын, мөлкәтнең булуы һәм аннан файдалануы турындагы мәгълүматны алып бару;

милек хокукуы яисә аренда шартнамәсе төзү хокукуы булган торгларда сату очен тәкъдим ителә торган мөлкәт исемлекләрен раслау;

- «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына тәкъдим ителә торган мөлкәт исемлеген раслау;

- читләштерелергә тиеш булмаган мөлкәт исемлеген раслау;

- мөлкәтне арендага, милеккә, түләүсез файдалануга, дайми (вакыты чикләнмәгән) файдалануга, оператив идарәгә, хужалык алыш баруга тапшыру турында каарлар кабул итү хокуки һәм документлар әзерләү, файдалануның башка рәвешләре;

- муниципаль мөлкәтне исәптән чыгару;

- муниципаль мөлкәтне сату;

- сатучы функцияләрен кануннар нигезендә башкару;

- "Россия Федерациясендә Торак фондын хосусыйлаштыру турында" 1991 елның 4 июлендәге 1541-1 номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә торак урыннарны гражданнар милкенә тапшыру;

- федераль милектәге, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр милкендәге мөлкәтне муниципаль милеккә кабул итү;

- муниципаль милектәге мөлкәтне федераль милеккә, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру;

- күчемсез мөлкәт объектларына хокукларны һәм алар белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органда күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукин Башкарма комитет тарафыннан теркәүне гамәлгә ашыру өчен документлар әзерләү;

мөлкәтне Хужалык җәмгыятынан үзүүнестең устав капиталларына кертем сыйфатында һәм коммерциягә карамаган оешмаларга кертем сыйфатында керту;

милекне залогка тапшыру һәм тапшыру килешүе;

- авыл жирлеге Советы каары белән билгеләнә торган очракларда жирлекнен муниципаль мөлкәтен читләштерүү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм авыл жирлеге Советы белән килештерүгә (раслауга) чыгару;

- муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турында Каар кабул итү;

- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзү, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгеләү, аларның үзүүлүкләрнен раслау, Муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэмин итү, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итү, аларның житәкчеләрен контракт нигезендә билгеләү һәм биләгән вазыйфаларыннан азат итү;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән авыл жирлекнен икътисадый һәм социаль үстөрүдә хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзү; авыл жирлеге территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәгэ предприятиеләр төзүгә ярдәм итү;

- полициянең участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә авыл жирлекнен хезмәт күрсәтелә торган административ участогында эшләү өчен бина бириү;

- мөлкәтне биләү, аннан файдалану, аның белән эш итү буенча Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка вәкаләтләр.

3. Хокукларны дәүләт теркәвенә алу муниципаль милеккә.

3.1. Жирлекнең муниципаль күчесез мөлкәте объектларына муниципаль милек хокуқы, хужалық алып бару хокуқы һәм оператив идарә итү хокуқы законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алышырга тиеш һәм мондый теркәлү мизгеленнән барлыкка килә.

Гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда муниципаль милек хокуқы дәүләт теркәвенә алышу белән беррәттән дәүләт теркәвенә алышырга һәм аңа хокуклар чикләнергә (йөкләнергә) тиеш.

3.2. Хокукларны һәм чикләуләрне (йөкләмәләрне) дәүләт теркәвенә алу яңа төзелгән яисә сатып алынган мөлкәткә дә, шулай ук Зеленодольск муниципаль районы авыл жирлегенең муниципаль милек реестрында (алга таба — Реестр) элек исәпкә алышынан мөлкәткә дә гамәлгә ашырыла.

3.3. Күчесез мөлкәткә хокукларны дәүләт теркәвенә алу өчен документлар рәсмиләштерү һәм тапшыруны:

1)авыл жирлеге муниципаль казнасының күчесез мөлкәтенә муниципаль милек хокуклары-Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта-вәкаләтле орган;

2)хужалық алып бару хокуклары һәм оператив идарә итү хокуклары — хокук ияләре;

3) аренда хокуклары — арендаторлар; ышанычлы идарә хокуклары-Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта-вәкаләтле орган;

4) милек хокуқын чикләуләр (йөкләуләр) (ипотека, сервитут) - чикләү үз файдасына билгеләнә торган зат;

5)муниципаль мөлкәтне тартып алганда — Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта – вәкаләтле орган милек хокуқына ия.

3.4. Авыл жирлеге казнасының күчесез милек объектларына карата техник паспортлаштыру, дәүләт кадастр исәбенә кую чыгымнары авыл жирлеге бюджетының чыгым өлешендә карала һәм расланган смета нигезендә авыл жирлеге бюджетыннан финанслана.

4. Муниципаль мөлкәтне исәпкә алу.

4.1. Авыл жирлеге милкендәге муниципаль мөлкәт (жирле бюджет һәм бюджеттан тыш фондлар акчаларыннан тыш) реестрда мәжбүри исәпкә алышырга тиеш, шул исәптән:

- муниципаль унитар предприятиеләргә хужалық алып бару хокуқында беркетелгән мөлкәт;

- оператив идарә итү хокуқында муниципаль учреждениеләргә беркетелгән мөлкәт;

- акционерлық жәмғиятъләренең авыл жирлеге милкендәге акцияләре;

- Хужалық жәмғиятъләренең, ширкәтләренең устав (жыелма) капиталларына авыл жирлеге өлешләре (кертемнәре) ;

- жирлек казнасы милке.

4.2. Мөлкәт муниципаль казнага керә:

- дәүләт (федераль һәм Россия Федерациясе субъекты) һәм муниципаль милеккә милекне булешу турындагы законнарда каралган тәртиптә муниципаль милеккә тапшырганда;
- әгәр мөлкәт яңадан төзелсә яисә турыдан-туры муниципаль милеккә жирле бюджет акчалары исәбеннән сатып алынса;
- юридик һәм физик затлар тарафыннан муниципаль милеккә түләүsez тапшырылганда;
- муниципаль унитар предприятиеләрне хужалык алыш барудан тәшереп калдырганда һәм муниципаль учреждениеләрне оператив идарәдән законлы нигезләрдә тартып алганда;
- әгәр мөлкәт муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр юкка чыгарылғаннан соң калган булса;
- муниципаль милеккә законга каршы килми торган башка нигезләр буенча кергәндә.

4.4. Казна мөлкәте белән идарә итү һәм эш итү тәртибе авыл жирлеге казнасы мөлкәте турындагы нигезләмәдә билгеләнә.

5. Муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр тарафыннан хужалык алыш бару һәм оператив идарә итү хокуқын гамәлгә ашыру.

5.1. Муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә аларның устав эшчәнлеген тәэммин итү өчен кирәклे муниципаль мөлкәт, шулай ук эшчәнлек барышында гамәлдәге законнар нигезендә сатып алынган мөлкәт беркетелә.

5.2. Муниципаль мөлкәт муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетелә:

- муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр төзегәндә;
- шушы затларның мөрәжәгате буенча хужалык эшчәнлеге барышында (шул исәптән, мөлкәтнен предприятиегә яисә учреждениегә баланслы булуы нигезендә);
- муниципаль мөлкәтне предприятиеләр һәм учреждениеләр арасында яңадан бүлгәндә (баланстан баланска тапшырганда);
- муниципаль унитар предприятиеләрне һәм муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп корганды;
- алар мөлкәтне үз эшчәнлекләреннән, шул исәптән рөхсәт ителгән эшкуарлык эшчәнлегеннән (муниципаль учреждениеләр, предприятиеләр өчен) кергән керемнәр исәбенә сатып алганда.

5.3. Башкарма комитет каары буенча мөлкәт хужалык алыш бару хокуқында муниципаль унитар предприятиеләргә, оператив идарә хокуқында муниципаль учреждениеләргә беркетелә.

5.4. Мөлкәтне беркетү турындагы мәсьәләне хәл итү өчен предприятие яисә учреждениедән таләп ителергә мөмкин:

предприятие яисә учреждение милкендәге мөлкәтнен инвентаризация
Исемлеге;

- мөлкәт сатып алуға накладнойлар;
- мөлкәт сатып алу буенча башка документлар.

5.5. Предприятие яисә учреждение төзелгендә (үзгәртеп оештырылганда) мөлкәтне беркету өчен кирәkle документлар булып:

предприятиене яисә учреждениене теркәү тұрында танықлық;

предприятие яки учреждение уставы;

бұлға балансы яисә тапшыру акты;

- төп чарапарны расланған форма буенча типларга бүлеп (биналар, корылмалар, машиналар һәм жиһазлар, транспорт чарапары, инструментлар, житештерү һәм хужалық инвентаре һәм башка төп чарапар) расшифровкалау;

- күчемсез милек объектларына техник документлар (паспортлар, өзектәләр, белешмәләр, актлар).

5.6. Муниципаль мөлкәт учреждениеләр арасында аларның нигезләнгән тәкъдимнәре нигезендә Башкарма комитет карары буенча яңадан бүленә (баланстан баланска тапшыру).

5.7. Муниципаль мөлкәтне тапшыру тиешле карап кабул ителгәннән соң бер ай әчендә бухгалтерлық исәбендә билгеләнгән форма буенча кабул итү-тапшыру акты белән рәсмиләштерелә.

5.8. Муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр гамәлдәге законнарда, Башкарма комитетның хокукий актларында һәм гамәлгә кую документларында билгеләнгән хокукий сәләтләре чикләрендә хужалық алыш бару яисә оператив идарә итү хокуқында үзләренә беркетелгән муниципаль мөлкәткә ия булалар, алардан файдаланаалар һәм алар белән эш итәләр.

5.9. Предприятиенең хужалық алыш бару яисә учреждениенең күчемсез мөлкәткә оператив идарә итү хокуқы мондый хокуқны дәүләт теркәвенә алган мизгелдән барлыкка килә.

Хужалық алыш бару һәм оператив идарә итү хокуқын дәүләт теркәвенә алу бурычы, объектларны паспортлаштыруны гамәлгә ашыруны да кертеп, предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.10. Предприятиенең хужалық алыш бару һәм учреждениенең күчемле мөлкәткә оператив идарә итү хокуқы барлыкка килә:

- мөлкәтне кабул итү-тапшыру актына күл қуелғаннан соң беркетелгән мөлкәткә;

предприятие яисә учреждение тарафыннан мөстәкыйль сатып алынған мөлкәткә-предприятие яисә учреждение тарафыннан мөлкәт үз балансына қуелғаннан соң.

5.11. Аерым торған күчемсез милек объектларын хужалық карамагына яисә оператив идарәгә тапшырганда предприятие һәм учреждение жир кишәрлекенә хокукларны рәсмиләштерү чарапарын гамәлгә ашыра. Жир кишәрлекенә хокукларны дәүләт теркәвенә алу һәм жир төзелеше эшен булдыру бурычы предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.12. Предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең хужалық алыш бару һәм оператив идарә итү хокуқы тұктатыла:

- күчемле мөлкәт буенча - мөлкәтне кабул иту-тапшыру актларына район Башкарма комитеты каары белән башка юридик затка тапшырганда яисә мөлкәтне кире кайтарганда имза салынганнан соң;

- күчемсез мөлкәт буенча-Күчемсез мөлкәтнен бердәм дәүләт реестрына хужалык алыш бару яисә оператив идарә иту хокукуын туктату турында язма кертелгәннән соң.

5.13. Хужалык алыш бару яисә оператив идарә иту хокукуын туктату турында бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына язма кертү буенча чаралар үткәрү бурычы предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.14. Муниципаль предприятие мөлкәте милекчесе мондый предприятиенең хужалык карамагындагы муниципаль мөлкәттән файдаланудан табышның бер өлешен алышга хокуклы.

Муниципаль унитар предприятиеләрнең авыл жирлеге бюджетына күчерелергә тиешле табыш өлеше күләме муниципаль унитар предприятиеләрнең авыл жирлеге бюджетына күчерелергә тиешле чиста табыш өлешен билгеләүнен Башкарма комитет каары белән расланган тәртибе нигезендә гамәлгә ашырыла.

6. Предприятиеләргә хужалык алыш бару һәм учреждениеләргә оператив идарә иту хокукуында беркетелгән мөлкәтне исәптән чыгару тәртибе.

6.1.Предприятиеләргә хужалык алыш бару һәм учреждениеләргә оператив идарә иту хокукуында беркетелгән тәп чараларны исәптән чыгару:

- мораль һәм физик яктан таушалу;
- аварияләр, табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр вакытында ликвидацияләр;
- муниципаль милекне урлау, вәкаләтле органнар билгеләгән янгын;
- реконструкция эшләрен башкарганда өлешчә бетерү.

6.2.Муниципаль мөлкәтне исәптән чыгару тәртибе авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана торган тиешле нигезләмә белән билгеләнә.

7. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары.

7.1.Муниципаль милектәге мөлкәтне физик һәм (яисә) юридик затлар милкенә түләүле тартып алу муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру дип таныла.

7.2. Муниципаль милек объектларын хосусыйлаштыру хосусыйлаштыру турында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары һәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.3.Хосусыйлаштыруның фаразлау планы (программасы) «Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2005 елның 26 декабрендәге 806 номерлы каары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планнарын (программаларын) эшләү кагыйдәләре нигезендә эшләнә.

7.4. Жирле үзидарә органнары, муниципаль унитар предприятиеләр, шулай ук акционер жәмғиятъләр һәм жаваплылыгы чикләнгән жәмғиятъләр, устав капиталларындагы өлешләре муниципаль милектә булган акцияләр, башка юридик затлар һәм гражданнар муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында үз тәкъдимнәрен Башкарма комитетка жибәрергә хокуклы.

7.5. Хосусыйлаштыруның фаразлау планында (программасында) түбәндәгеләр бар: план чорында хосусыйлаштыру планлаштырыла торган икътисадый эшчәнлек төрләре буенча төркемләнгән муниципаль мәлкәт (унитар предприятиеләр, акционер жәмғиятъләр акцияләре һәм муниципаль милектәге жаваплылыгы чикләнгән жәмғиятъләрнен, район казнасын тәшкил итүче башка мәлкәтнен устав капиталларындагы өлешләре) исемлекләре, тиешле мәлкәтнен характеристикасы күрсәтелгән, хосусыйлаштыруның күздә тотыла торган сроклары һәм авыл жирлеге бюджетына керемнәр күләмен фаразлау;

7.6. Авыл жирлеге Советы:

- 1) муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) раслый;
- 2)муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне раслый;
- 3)муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планының (программасының) үтәлеше турында хисап раслый;
- 4) муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруны тикшереп тора.

7.8. Башкарма комитет:

1) авыл жирлеге Советына муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында, чираттагы финанс елы башланырга си gez айдан да соңга калмыйча, тәкъдимнәр кертә;

2)план чорына муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планы (программасы) проектын эшли (Россия Федерациясе Хөкүмәтененең 2005 елның 26 декабрендәге 806 номерлы карары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планнарын (программаларын) эшләү кагыйдәләренә ярашлы рәвештә) һәм план чоры башланганчы 10 эш көненнән дә соңга калмыйча авыл жирлеге Советына раслау өчен тапшыра;

3) муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проектын эшли;

4) муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) авыл жирлеге Советы тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында расланган көннән алыш 10 көн эчендә урнаштыра (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), торглар үткәрү турында мәгълүмат урнаштыру өчен Россия Федерациясенең рәсми сайтында (<http://www.torgi.gov.ru>), «Дәүләт мәлкәтен һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләр нигезендә;

5) муниципаль мәлкәтне сатучы була;

6) «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» Федераль законның 21.12.2001 елгы 178-ФЗ номерлы 14 статьясы нигезендә хосусыйлаштыру шартлары турында Карап кабул итә.

7) план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) кертелмичә хосусыйлаштырыла торган муниципаль мөлкәт исемлеген төзү һәм раслау, шулай ук күрсәтелгән исемлеккә үзгәрешләр керту тәртибен билгели;

8) план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) кертелмичә генә хосусыйлаштырыла торган муниципаль мөлкәт исемлеген раслый торган башкарма хакимиятнең муниципаль органын билгели;

9) ел саен, 1 февральдән дә соңга калмычча, авыл жирлеге Советына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның узган елгы нәтижәләре турында элгес Нигезләмәгә 1 нче күшымтада каралган форма буенча хисап әзерли һәм тапшыра;

10) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның узган елгы нәтижәләре турында хисапны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындағы Зеленодольск муниципаль районның мәгълүмат сайтында урнаштыра (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), торглар үткәрү турында мәгълүмат урнаштыру өчен Россия Федерациясенең рәсми сайтында (<http://www.torgi.gov.ru>) авыл жирлеге Советына тәкъдим итү белән бер үк вакытта.

7.9. Башкарма комитет муниципаль мөлкәтне сатуны гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән тәртиптә махсуслаштырылган оешмаларны җәлеп итәргә хокуклы.

8. Муниципаль милекне арендага бирү.

8.1. Авыл жирлеге муниципаль мөлкәтен арендага бирүче булып:

1) авыл жирлеге башкарма комитеты казна мөлкәтенә карата;

2) хужалык алыш бару хокуқында үзләренә беркетелгән мөлкәткә карата авыл жирлегенең муниципаль унитар предприятиеләре;

3) оператив идарә хокуқында үзләренә беркетелгән мөлкәткә карата муниципаль казна предприятиеләре һәм авыл жирлеге муниципаль учреждениеләре;

8.2. Муниципаль милекне арендалаучылар юридик затлар һәм физик затлар булырга мөмкин.

8.3. Арендага жир кишәрлекләре, күчемле һәм күчемсез милек (биналар, корылмалар, биналар), бердәм милек комплекслары бирелергә мөмкин.

8.4. Жир кишәрлекләрен арендага бирү жир турындагы законнар белән билгеләнә.

8.5. Авыл жирлеге муниципаль мөлкәтен тапшыру тәртибе Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, «Конкуренцияне яклау турында» 26.07.2006 елгы 135-ФЗ номерлы Федераль законның 17.1 статьясы һәм район Советы раслый торган нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.6. Аренда түләве «Россия Федерациясендә бәяләү эшчәнлеге турында» 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

9. Муниципаль милек объектларын түләүсез файдалануга тапшыру.

9.1. Муниципаль милек объектлары түләүсез файдалану шартнамәләре нигезендә гражданлык законнарында һәм «конкуренцияне яклау

турында» 26.07.2006 №135-ФЗ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә түләүсез файдалануга тапшырылырга мөмкин.

9.2. Муниципаль милек объектларын түләүсез файдалануга тапшыру турында каарны Башкарма комитет кабул итә.

9.3. Түләүсез файдалану шартнамәсе (ссуда шартнамәсе) буенча ссуда бирүче булып Башкарма комитет тора.

9.4. Муниципаль мөлкәтне ссуда алучы файдаланыла торган мөлкәтне тиешле хәлдә тотарга, аңа ссуда шартнамәсе шартлары нигезендә агымдагы, капиталь ремонт ясарга һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләргә тиеш, моңа гомуми белем бирү учреждениеләрендә кайнар мәктәп туклануын оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмаларга тапшырыла торган мөлкәт керми. Капиталь ремонт үткәрү зарурлығы һәм сроклары мәжбүри рәвештә ссуда бирүче белән килештерелгә тиеш.

9.5. Муниципаль милек объектлары почта элемтәсе бүлекчәләрен урнаштыру өчен «Россия Почтасы» АЖ тарафыннан түләүсез файдалану шартнамәләре нигезендә түләүсез файдалануга тапшырылырга мөмкин.

10. Муниципаль мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру.

10.1. Муниципаль милек авыл жирлеге мәнфәгатьләрендә ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

10.2. Предприятиеләр һәм башка мөлкәт комплекслары, күчмәсез мөлкәткә караган аерым объектлар, кыйммәтле кәгазыләр, документсыз кыйммәтле кәгазыләр белән таныкландырылган хокуклар, маҳсус хокуклар һәм башка мөлкәт ышанычлы идарә объектлары булырга мөмкин.

10.3. Авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына, муниципаль унитар предприятиеләргә һәм учреждениеләргә хужалык алыш бару яисә оператив идарә итү хокукунда беркетелгән мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру рәхсәт ителми.

10.4. Ышанычлы идарә шартнамәсе ышанычлы идарәне гамәлгә куючи Башкарма комитет тарафыннан төзелә.

10.5. Муниципаль милек объектларын ышанычлы идарәгә тапшыру шартлары, мөмкин булган түләү күләме, шулай ук кирәклө чыгымнарны каплау гамәлдәге законнар нигезендә Башкарма комитетның хокукый акты белән билгеләнә.

10.6. Ышанычлы идарә шартнамәсендә шартларның берсе буларак нәтиҗә каралырга тиеш, аңа ирешү билгеле бер срок узгач ышанычлы идарәчегә йөкләнә.

10.7. Мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсендә күрсәтелергә тиеш::
ышанычлы идарәгә тапшырыла торган мөлкәт составы;
ышанычлы идарәне гамәлгә куючының исеме;
әгәр түләү Шартнамәдә каралган булса, идарәчегә түләү күләме һәм рәвеше;
Шартнамәнен гамәлдә булу вакыты.

Ышанычлы идарә шартнамәсендә шартларның берсе буларак нәтиҗә каралырга тиеш, аңа ирешү билгеле бер срок узгач ышанычлы идарәчегә йөкләнә.

10.8. Мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе биш елдан артмаган вакытка төзелә. Ышанычлы идарәгә тапшырыла торган мөлкәтнен аерым тәрләре

өчен гамәлдәге законнарда шартнамә төзелергә мөмкин булган башка чик сроклар билгеләнергә мөмкин.

Шартнамәнең гамәлдә булу срогы тәмамлангач, аның туктатылуы турында якларның берсе гариза бирмәгән очракта, ул Шартнамәдә каралган срокка һәм шул ук шартларда озайтылган дип санала.

10.9. Ышанычлы идарәгә тапшырылган мәлкәт идарәне гамәлгә куючының башка мәлкәтеннән, шулай ук ышанычлы идарәче мәлкәтеннән аерыла. Бу мәлкәт ышанычлы идарәчедә аерым баланста чагыла һәм аның буенча мөстәкыйль исәп алып барыла. Ышанычлы идарә итүгә бәйле эшчәнлек буенча исәп-хисаплар өчен аерым банк счеты ачыла.

11. Муниципаль милекне залогка тапшыру.

11.1. Муниципаль мәлкәт залогына бәйле гамәлләр Россия Федерациясе граждан законнары белән җайга салына. Авыл жирлеге казнасын тәшкил итүче муниципаль мәлкәт залогы тәэммин итү өчен гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- авыл жирлеге йөкләмәләре;
- авыл жирлеге муниципаль унитар предприятиеләренең, устав капиталында Норлат авыл жирлеге өлеше булган Хужалык җәмгыятыләренең йөкләмәләрен үтәү белән авыл жирлеге кызыксына.

11.2. Залог предметы теләсә кайсы муниципаль мәлкәт, шул исәптән әйберләр һәм мәлкәти хокуклар (таләпләр) булырга мөмкин, мәлкәттән тыш:

- гамәлдәге законнар нигезендә әйләнештән алынган;
- авыл жирлегенең мәдәни мирасын тәшкил итүче муниципаль музейлар, архивлар, китапханәләр, мәдәният йортлары һәм сарайлары, стадионнар, спорт клублары, техник һәм фәнни иҗат йортлары, балалар иҗат йортлары;
- аларны хосусыйлаштыру тыелган;
- натурада бүлү максатчан билгеләнешен үзгәртмичә мөмкин булмаган күчемсез объектларның бер өлеше (өлеше);
- башка затка федераль закон тарафыннан тыелган хокукларны биреп тору.

Мәлкәтнең аерым тәрләренең залогы федераль закон белән тыелырга яисә чикләнергә мөмкин.

11.3. Күчемсез муниципаль мәлкәт объектының залогы турындагы карап һәм аны залогка тапшыру шартлары федераль кануннар нигезендә авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

12. Авыл жирлеге муниципаль милкендәге акцияләр, Хужалык җәмгыятыләренең (ширкәтләренең) устав (жыелма) капиталларындагы өлешләр белән идарә итү.

12.1.Хужалык җәмгыятыләренең (ширкәтләренең) устав (жыелма) капиталларындагы муниципаль милектәге өлешләр, акцияләр белән идарә итү Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

12.2. Хужалық жәмғыятында белән идарә итүдә катнашу муниципаль вәкилләр аша гамәлгә ашырыла, аларның кандидатуралары Башкарма комитет каары белән раслана.

12.3. Муниципаль предприятиеләрне хосусыйлаштыру тәртибендә оештырылган акционер жәмғыятында гамәлгә қуючысы-Башкарма комитет.

12.4. Норлат авыл жирлегенең хужалық ширкәтләрендә катнашуыннан алынган табыш (дивидендлар) тулы қуләмдә жирлек бюджетына жибәрелә.

13. Муниципаль мөлкәтне федераль милеккә һәм Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру.

13.1. Авыл жирлеге муниципаль мөлкәтен федераль дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары һәм муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр чикләнгәндә федераль дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына беркетелгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен гамәлгә ашырыла, муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан, шулай ук законнарда каралган башка очракларда.

13.2. Авыл жирлеге муниципаль мөлкәтен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру турындагы каарлар авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

13.3. Авыл жирлеге муниципаль мөлкәтен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, районның һәм муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары инициативасы белән башкарыла.

14. Муниципаль милекне файдаланудан кергән керемнәр.

14.1. Муниципаль милектәге мөлкәттән файдаланудан кергән керемнәргә түбәндәгеләр керә::

- авыл жирлеге казнасының муниципаль мөлкәтен арендага бирүдән алына торган акчалар;
- Хужалық жәмғыятында устав (жыелма) капиталларындағы авыл жирлегендәге акцияләр (өлешләр) буенча керемнәр;
- муниципаль унитар предприятиеләр табышының салымнар һәм башка мәжбүри түләүләрне түләгәннән соң калган өлеше;
- авыл жирлеге казнасының муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштырудан керемнәр;
- авыл жирлеге казнасының муниципаль мөлкәтеннән файдаланудан Россия Федерациясе законнарында каралган башка керемнәр.

14.2. Муниципаль милектән файдаланудан көргөн көрөмнәр көрөмнәрнең салым булмаган төрлөренә көрө һәм жирлек бюджетына күчерелә.

15. Муниципаль милек объектларыннан файдалануны тикшереп тору.

15.1. Муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәлелеген арттыру, аны рациональ файдаланмау һәм билгеләнеше буенча файдаланмау очракларын билгеләү максатларында муниципаль мөлкәттән файдалануны тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

15.2. Контроль федераль законнар нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырырга хокуклы орган (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

15.3. Вәкаләтле орган муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр, шулай ук муниципаль мөлкәтнең билгеләнеше буенча файдаланылуын һәм сакланышын тикшереп тору өлешендә башка затлар эшчәнлегенә документаль һәм башка тикшерүләр билгеләргә һәм уздырырга хокуклы.

15.4. Муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр, башка затлар житәкчеләре муниципаль мөлкәт белән эш итү барышында закон бозулар фактлары ачыкланганда кирәклө документларны һәм белешмәләрне тапшырырга, шулай ук ачыкланган хокук бозуларны вәкаләтле орган тарафыннан курсәтелгән срокта бетерергә тиеш.

1 ичке күшымта.

Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын)
Үтәү турында хисап _____ – _____ еллар.

Хосусыйлаштырылган объектлар исемлеге 20___ елда

П/ п	Мөлкәт исеме, мәйданы, адресы	Хосусыйла штыру ысулы	Сатулар үткәрү датасы	Беренчел тәкъдим бәясе- базар бәясе сүм (НДС белән), сүм.	Сату-алу килешүе буенча Сумма (НДС белән), сүм.

Гамәлгә ашырылмаган объектлар исемлеге.

П/ п	Мөлкәт исеме, мәйданы, адресы	Бәяләрне арттыруга аукцион турында хәбәр итү	Сату турында гавами тәкъдим юлы белән хәбәр итү	Беренчел тәкъдим бәясе-базар бәясе сүм (НДС белән), сүм.	Тормышка ашмаган сатуларны ң сәбәбе